

Riktlinjer för hantering av ANDTS-frågor på Victum Gymnasium

“Alla elever har rätt till en skolmiljö fri från droger” All personal på Victum ska aktivt arbeta för en Alkohol-Narkotika-Dopning-Tobak-Spel-fri skola.

Syftet med arbetet är att förebygga, tidigt upptäcka och ingripa mot droganvändning bland elever. För att nå våra mål med en skolmiljö fri från droger ska vi arbeta både med systematiskt förebyggande kvalitetsarbete och åtgärdande insatser. Skolan har en separat Tobakspolicy.

Kvalitetsarbetet görs i samråd med elevhälsans personal, skolpersonalen och skolledningen. Handlingsplaner tas fram utifrån följande scenarion:

- Misstanke om droger eller bruk av droger - omyndig elev
- Misstanke om droger eller bruk av droger - myndig elev
- Uppenbar alkoholpåverkad elev under skoltid - omyndig och myndig elev

Handlingsplanerna underlättar arbetet och utgör ett konkret stöd i hur situationerna kan hanteras. Se skolans handlingsplaner nedan (A, B).

Skolans förebyggande ANDTS-arbete och Skolans övergripande arbete

Skolan gör en **riskanalys** genom att kartlägga skolans lokaler och områden utanför skolans lokaler.

Identifierar elevgrupper med ökad risk för drogförsäljning och bruk av droger.

Skolan **kartlägger** drogvänor och aktuell situation på skolan. Detta görs via skolsköterskans hälsosamtal.

Dialog sker kontinuerligt med all skolpersonal. Dialogen ingår i skolans **systematiska kvalitetsarbete** och belyser våra interna rutiner. Inventering görs av antalet drogrelaterade orosanmälningar till socialtjänsten och/eller polisanmälningar som gjorts under läsåret.

Skolan **samverkar internt**: skolledning, skolpersonal, elevhälsa och **externt**: socialtjänsten, polisen och APL-platser.

Skolan ser över personalens behov av **kompetensutveckling** inom ANDTS-området. Elevhälsan ger stöd till pedagogerna och vårdnadshavare.

För eleverna:

ANDTS i undervisningen sker i skolans ämnesövergripande undervisning. Undervisningen innehåller faktakunskaper, praktiska övningar när det gäller värderingar och ställningstagande. Eleverna får i detta arbete kunskap om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället. Material finns i <https://verktygsladanhbg.se/>

Skolan arbetar med att **skapa delaktighet** genom information och dialog om skolans arbete med ANDTS, riktlinjer och rutiner. Detta görs i klasserna och i skolans elevråd. Detta görs i skolstarten tillsammans med pedagogerna och elevhälsan (skolsköterskan och kuratorn). Vid uppkomna situationer involveras vårdnadshavare till elever som hamnat i negativa mönster av skolans skolsköterska/kurator/rektor. Skolans arbete med ANDTS finns på skolans hemsida.

Elevhälsan fungerar som ett resursstöd för vårdnadshavare.,

För personal:

Skolan skapar **delaktighet** genom information och dialog om skolans ANDTS-riktlinjer och rutiner regelbundet. Nyanställd personal informeras av personal och rektor om skolans riktlinjer och rutiner när det gäller ANDTS.

Elevhälsan finns som ett **resursstöd** till skolans personal.

Åtgärdande ANDTS-arbete

ANDTS-planens rutiner gäller i skolans alla lokaler, vid utflyttad skolverksamhet, studiebesök, skolresor, skolavslutningar. Eleven skickas hem/hämtas på hemmets bekostnad om eleven är påverkad av droger. Medföljande vuxna, vårdnadshavare och ledare ska följa skolans regler.

Victum Gymnasiums - Handlingsplaner

A. Misstanke om droger* eller bruk av droger - omyndig elev

* Med droger avses här alkohol eller narkotika

<p>1. Elev är drogpåverkad Personal bedömer att elev är påverkad av någonting. Går det inte att samtala med eleven, om du är orolig för elevens akuta hälsa och säkerhet eller om situationen är hotfull eller våldsam, ring 112.</p>	<p>1. Misstanke om bruk av droger Misstanke om bruk av droger kan baseras på att skolpersonalen får information av vårdnadshavare, annan elev eller genom egna iakttagelser fått misstankar om drogmissbruk och/eller innehav av droger.</p>	
<p>2. Informera rektor, mentor och elevhälsoteamet Kontakt tas med rektor, mentor och elevhälsoteamet för samråd. Beslut tas om fortsatta åtgärder.</p>	<p>2. Rådfråga eventuellt socialtjänst, polis, Maria Nordväst eller Blå Kamelen Behov av stöttning i att värdera sina iakttagelser och får råd till hur man ska agera. Socialtjänstens mottagning: 042-106456 kl. 8.00-16.30, jourtid tel. 042-106869 alternativ 112 som kopplar vidare. Polis 114 14.</p>	
<p>3. Samtal med elev Första samtalet ger eleven möjlighet att delge sin reaktion vid misstanken. Det är viktigt att rektor/elevhälsan/mentor i ett samtal förklarar för</p>		

<p>eleven så konkret som möjligt, vad föranleder misstanke och vad kommer närmast. Rektor ansvarar för att detta samtal sker.</p>		
<p>4. Kontakta och informera vårdnadshavare Vårdnadshavare kontaktas alltid när skolan misstänker att en elev är påverkad eller vid misstanke om att elev brukar alkohol, narkotika eller doping. Detta görs av mentor/elevhälsa/rektor.</p>	<p>4. Avvisas från skolan med stöd av vårdnadshavare Elev som är påverkad på skolan hämtas omgående av vårdnadshavare. Rektorn ansvarar för hur skolan ska agera när det gäller hänsyn gentemot eleven, övriga elever och skolans personal när det gäller trygghet. Om det bedöms finnas risk för andra elevers och skolans personal får rektorn fatta beslut om omedelbar avstängning av elev enligt Skollagen 5 kap. (2010:800). Om vårdnadshavare är orolig för elevens akuta hälsa rekommenderas de att söka akut sjukvård.</p>	<p>4. Informerar om och rekommenderar externa stödinsatser Vid stark misstanke om att eleven befinner sig i ett pågående rus hänvisas vårdnadshavare till Helsingborgs lasarett akutmottagning för fortsatt bedömning och hjälp.</p>
<p>5. Gör orosanmälan enligt socialtjänstlagen 14 kap 1§ Alla som arbetar inom skolverksamheter har skyldighet att anmäla missförhållanden som rör barn. Informera elev och vårdnadshavare om att detta görs. Orosanmälan i Helsingborg: Gör en orosanmälan digitalt till Socialtjänsten. Till andra hemkommuner:</p>		

<p>vänd dig till Socialtjänsten i respektive kommun.</p>		
<p>6.Kalla till elevkonferens Rektor tillsammans med skolsköterskan kallar elev, vårdnadshavare, elevhälsan, mentor och andra eventuellt berörda (ex. socialtjänsten) till ett möte på skolan. Informera vårdnadshavare om orosanmälan och om en eventuell polisanmälan är gjord.inhämta om möjligt samtycke från vårdnadshavare och elev att häva sekretessen i ärendet för det fortsatta samarbetet med socialtjänsten.</p>		

B. Misstanke om droger eller bruk av droger - myndig elev

<p>1. Eleven är drogpåverkad Personal bedömer att eleven är påverkad. Går det inte att samtala med eleven, är du orolig för elevens akuta hälsa och säkerhet eller om situationen är hotfull och våldsam, RING 112.</p>	<p>1. Misstanke om bruk av droger Misstanke om bruk av droger kan baseras på att skolpersonal får information av t.ex. eleven, vårdnadshavare, annan elev/ utomstående eller genom egna iakttagelser. Det kan handla om en</p>
---	--

	<p>känsla att det inte står rätt till med eleven, men man har inte konkreta "bevis"</p>
<p>2. Informera rektor, skolsköterskan och mentorn Samråd sker och beslut fattas om fortsatta åtgärder.</p>	<p>2. Rådfråga eventuellt socialtjänst, polis, Maria Nordväst eller Blå Kamelen Råd kan behövas i hur man ska agera. Vid samtal med polis, tänk på att polisen har absolut anmälningsplikt. Du kan ringa anonymt och rådfråga. Kontaktuppgifter: Socialtjänstens mottagning tel. 042-106456 kl. 08.00-16.30, jourtid te. 042-106869 alternativt 112 som kopplar vidare.</p>
<p>3. Samtal med elev Första samtalet ger eleven en möjlighet att delge sin reaktion vid misstanken. Rektor/skolsköterska/mentor förklarar för eleven så konkret som möjligt vad det är som föranleder misstanken samt vad som sker härnäst. Rektor ansvarar för att detta samtal sker.</p>	<p>3. Informerar om och rekommenderar externa stödinsatser Förmedla kontaktuppgifter till elev och eventuellt vårdnadshavare.</p>
<p>4. Kontakta vårdnadshavare om eleven ger sitt samtycke. Rektor ansvarar för att kontakt tas med vårdnadshavare om eleven samtycker.</p>	
<p>5. Avvisa från skolan, gärna med stöd av vårdnadshavare eller annan person som eleven väljer Om det föreligger risk för andra elever och skolans personal får rektor besluta om omedelbar avstängning av eleven enligt skollagen 5 kap.(2010:800). Rektorn kan vid misstanke att elev är drogpåverkad rätt att avvisa myndig elev. Skolan bör med elevens tillåtelse kontakta vårdnadshavare för att säkerställa att eleven är i trygghet om oro finns. Vid stark misstanke om att eleven är påverkad och om vårdnadshavare är oroliga för sin ungdoms akuta hälsa,</p>	<p>5. Gör en orosanmälan enligt 10 kap. 27§ OSL När en myndig elev, genom sitt beteende riskerar att skada sig själv, finns en möjlighet för skolan att anmäla oron till socialtjänsten. I bestämmelsen 10 kap. 27§ OSL anges att myndigheter kan informerar varandra om sekretesskyddade angelägenheter "om det är uppenbart att intresset av att uppgiften röjs har företräde framför det intresse som sekretess ska skydda". Intresset av att kontakta socialtjänsten ska vara uppenbart, dvs det krävs en stark oro. Missbruk av narkotiska preparat ses som allvarliga, vilket</p>

<p>hänvisas eleven och eventuellt vårdnadshavare till Helsingborgs lasarett akutmottagning för fortsatt bedömning och hjälp.</p>	<p>innebär att det missbruket inte behöver vara omfattande för en anmälan ska kunna göras.</p>
<p>6. Kalla till elevkonferens Rektor eller elevhälsan kallar elev och eventuellt vårdnadshavare och mentor till ett möte på skolan. Påminn eleven om orosanmälan till socialtjänsten och informera om polisanmälan är gjord. Inhämta om möjligt samtycke från eleven angående att häva sekretessen för fortsatt arbete med socialtjänsten. Tillsammans med eleven och eventuellt fd. vårdnadshavare upprättas en handlingsplan avseende både den studiemässiga och sociala situationen. Skolans elevhälsa erbjuder stödsamtal.</p>	
<p>7.Uppföljning och utvärdering Rektor eller elevhälsan sammankallar till möte för uppföljning och utvärdering av insatser och överenskommelser. Eventuellt nya insatser och överenskommelser dokumenteras.</p>	

Yrkesprogram med APL

För skolans båda yrkesprogram, Barn- och fritidsprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet är APL (Arbetsplatsförlagt lärande 15 veckor) en obligatorisk del av utbildningen och vägen ut i arbetslivet. Inför APL-perioden görs en särskild riskbedömning för varje elev. I en sådan bedömning ingår både en analys av risker och en beskrivning av hur sådana risker kan motverkas. Detta inkluderar frågor om berusningsmedel i kombination med riskfyllda arbetsmoment. På båda våra yrkesprogram är drogtester öppet för alla elever där det finns misstanke, eller att det framkommit att elev använder sig av någon form av berusningsmedel. Eleverna görs delaktiga genom att de får information om hur drogtest går till, vad syftet är, att sekretess gäller, att testerna är frivilliga och att eleven har rätt att avstå. Eleverna är medvetna om att drogtest samtidigt är ett krav för att kunna delta i praktiska moment och i praktik. Om en elev väljer att avstå drogtest när misstanke finns resulterar det i att orosanmälan till socialtjänsten upprättas och innebär att eleven inte kan utföra sin APL.

Arbetsrelaterade drogtester - Avser både slumpvisa tester och tester vid misstanke i samband med praktiska moment och APL. Drogtesterna syftar till att förebygga skador och olyckor.

Positivt test - reaktion och stöd - Om en elevs drogtest är positivt eller elev självmant berättar om eget bruk av droger så följs upprättad handlingsplan. En viktig del i samtalet handlar om vilka olika möjligheter eleven har för att få hjälp.

Skolinspektionens beslut 2013:1542

”En skola kan som framgått inte tvinga en elev att genomgå ett drogtest för att få delta i utbildningen utan testet måste som framstå som fullt frivilligt. Drogtest som eleven inte frivilligt samtycker till utgör ett påtvingat kroppsligt ingrepp enligt bestämmelsen i 2 kap. 6 § regeringsformen. Skolinspektionen har dock uttalat att det kan finnas situationer där drogtest i skolan kan behövas av säkerhetsskäl, exempelvis i gymnasieskolans yrkesinriktade utbildningar. Uttalandet är inte av helt okomplicerad natur. Det arbetsmiljörättsliga regelverket ålägger skolan att förebygga säkerhetsrisker i utbildningen samtidigt som regeringsformen kräver lagstöd för drogtest som eleven frivilligt samtycker till.”

Victum Gymnasiums “Riktlinjer för hantering av ANDT-frågor” är inspirerad från Barn och utbildningsnämnden i Helsingborg, “ANDT plan för Helsingborgs stads skolor.